

Privacy by design

Van awareness tot beheersing

Door: Rosalie van Oostrom en Anne Cnossen

'Big brother is watching you'

Velen van ons hebben het boek '1984' gelezen voor hun literatuurlijst Engels. George Orwell beschrijft in 1948 in zijn roman een toekomstige dictatoriale staat, waar iedere burger continu in de gaten wordt gehouden. Onder de slogan 'Big brother is watching you' zijn zelfs in de huizen camera's geïnstalleerd. Misschien is het wel dankzij dit schrikbeeld dat privacy zo in de publieke belangstelling staat en privacyschendingen breed uitgemeten worden in de pers.

Gelukkig hoeven we niet bang te zijn voor het doemscenario van Orwell, want onze privacy wordt goed beschermd door wet- en regelgeving. En de regels worden steeds strikter. Per 1 januari 2016 moeten organisaties die persoonsgegevens verwerken, melding maken van o.a. diefstal, verlies of misbruik van persoonsgegevens. Behalve deze meldplicht voor datalekken wordt in de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) ook een uitgebreidere bestuurlijke bevoegdheid opgenomen voor het opleggen van boetes.

Organisaties die met persoonsgegevens werken, moeten voldoen aan bepaalde regels om onze privacy te beschermen. Met de uitbreiding van de Wbp kan ook een boete worden opgelegd bij schending van die algemene plichten. Bijvoorbeeld als persoonsgegevens niet op een behoorlijke en zorgvuldige manier zijn verwerkt of langer worden bewaard dan noodzakelijk is. Het bedrag kan hierbij oplopen tot € 810.000.

Privacy onder controle

Het beschermen van privacy is niet alleen maatschappelijk van belang (en een mensenrecht!), maar ook een wettelijke plicht. Als een organisatie daar onvoldoende in slaagt, kan het naast imagoschade dus leiden tot hoge boetes. Hoe zorg je er als organisatie dan voor dat je aan je verantwoordelijkheid en plicht voldoet? Een privacycoördinator kan dat alleen niet bewerkstelligen. Het moet onderdeel zijn van het DNA van de organisatie: 'Privacy by design'.

Weten medewerkers wat ze wel en niet mogen? Waar worden klantgegevens allemaal vastgelegd, en wie kunnen daarbij? Is privacy geborgd in alle processen waarin persoonsgegevens gebruikt worden? Organisaties die al deze vragen bevestigend kunnen beantwoorden, hoeven zich waarschijnlijk geen zorgen te

Privacyschendingen kunnen op steeds meer belangstelling van de pers rekenen, ook de boetes hiervoor worden steeds hoger.

Voor grote organisaties met veel klantprocessen en klantbestanden is privacy een ingewikkeld vraagstuk. Hoe rafel je deze kluwen uiteen?

maken. Maar waar moeten ze beginnen als ze de antwoorden niet direct paraat hebben?

Voor grote organisaties die al dan niet bewust veel met persoonsgegevens in aanraking komen, is dit een ingewikkeld vraagstuk. Juris heeft met haar kennis en ervaring rondom de Wbp een aanpak ontwikkeld om die organisaties te helpen. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de software Visuall®, om alle relevante informatie op een overzichtelijke en aantrekkelijke manier te modelleren en te visualiseren.

Begeleid van start

Het organiseren van 'Privacy by design' begint met bewustwording. Maar de regels zijn niet voor iedereen gelijk. Zo gelden er aanvullende regels voor bijvoorbeeld de uitwisseling van strafrechtelijke informatie, of informatie over iemands gezondheid. De eerste stap is dus om te bepalen welke bijzondere regels op de organisatie van toepassing zijn. Daarna wordt met onder andere 'awareness' sessies de bewustwording van die regels gestimuleerd. Dit bewustzijn is een belangrijke voorwaarde om de regels hun neerslag te laten krijgen in de processen. Na organiseren volgt automatiseren en worden informatiesystemen aangepast of ingericht.

De meest organisaties zijn al langer bezig met het organiseren van privacy. Een goed middel om te bepalen waar de organisatie staat, is de compliance check van Juris. Hiermee heeft u snel maar wel een compleet beeld van alle relevante aspecten binnen de organisatie waar actie nodig is, zoals awareness, processen en systemen. Het resultaat wordt geleverd in de vorm van een advies bestaat uit concrete acties die nodig zijn om de organisatie Wbp-proof te maken. Uiteraard staat Juris organisaties ook daarbij graag terzijde. Bijvoorbeeld bij het in kaart brengen van de processen en bestanden waarin persoonsgegevens worden verwerkt. In Visuall worden dan alle regels die op de organisatie van toepassing zijn gerelateerd aan de processen en systemen. Daarna kunnen ook risico's en beheersmaatregelen vastgelegd en beheerd worden.

Overzichtelijk resultaat

Het resultaat is indien gewenst online beschikbaar en wordt ook gevisualiseerd. Deze visualisatie geeft een overzicht van alle regels, processen en bestanden die in het kader van privacy relevant zijn. Daarmee heeft u *het* middel in handen om 'privacy by design' structureel in te richten en te onderhouden.

Wilt u meer weten over privacy of bent u benieuwd hoe Juris u daarmee kan helpen? Neemt u dan contact op met Rosalie van Oostrom voor een oriënterend gesprek. Zij is bereikbaar op 070-7830038 of stuur een e-mail naar rosalie.van.oostrom@juris.nl.

Over Juris

Juris voert opdrachten uit voor overheidsorganisaties en het bedrijfsleven. Ze helpt deze organisaties bij het vergroten van inzicht en grip op (juridische) veranderingen en het verbeteren van hun compliance en processen.

Over de auteurs

Rosalie van Oostrom en Anne Cnossen zijn verbonden aan Juris. Zij hebben veel ervaring met de regels die gelden rondom het verwerken van persoonsgegevens en met trajecten waarbij wet- en regelgeving aan de basis staat van automatisering.